

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเคมีและปัญหาสุขภาพจากการใช้สารเคมีในการทำงานหัตถกรรมไม้ระมวง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพหัตถกรรมไม้ระมวงในขั้นตอนการตกแต่งทำสีในตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 324 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยทำการสุ่มแบบง่าย รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2549 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2550

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการใช้สารเคมีและปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีของผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมไม้ระมวง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบทฤษฎีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรมการใช้สารเคมีในการทำงาน และปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมี ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .98 จากนั้นนำไปทดสอบค่าความเชื่อมั่นกับผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมไม้ระมวงในขั้นตอนการตกแต่งทำสี ในตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ในกลุ่มที่ไม่ได้รับการสุ่มเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ราย โดยแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการใช้สารเคมีนำทดสอบค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการวัดซ้ำ (test - retest method) แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient of correlation: r) ได้เท่ากับ .88 และแบบสัมภาษณ์ปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีผู้วิจัยหาความเป็นปรนัย (objectivity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ เพื่อทดสอบความชัดเจนของข้อความ ความเหมาะสมของลำดับข้อความ แล้วนำมาปรับปรุงข้อความที่ยังไม่ชัดเจนให้มีความเหมาะสมด้านภาษา หลังจากนั้นนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการใช้สารเคมีในการทำงานโดยรวม กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 59.30 อยู่ในระดับสูง ส่วนอีกร้อยละ 40.70 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาองค์ประกอบ

ของพฤติกรรมการใช้สารเคมีในการทำงานรายด้าน คือ ด้านการจัดเก็บ การขนส่งเคลื่อนย้าย การเลือกชนิดสารเคมี การจัดสถานที่ทำงานและกระบวนการทำงาน การรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล และขณะใช้สารเคมี กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้สารเคมีอยู่ในระดับสูงด้วยสัดส่วนสูงสุดเช่นกัน ส่วนด้านการกำจัดขยะของเสีย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.50) มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมอยู่ในระดับต่ำด้วยสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 68.50) สำหรับปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีในผู้ประกอบการอาชีพหัตถกรรมไม้ระมั่ง ได้แก่ ปัญหาที่เกิดกับระบบประสาท อาการที่พบบ่อยคือ ปวดศีรษะ (ร้อยละ 64.8) และมึนงงหรือเวียนศีรษะ (ร้อยละ 60.19) ปัญหาที่เกิดกับดวงตา อาการที่พบบ่อยคือ น้ำตาไหล (ร้อยละ 57.10) และปัญหาที่เกิดกับระบบทางเดินหายใจ อาการที่พบบ่อยคือ ไอหรือจาม (ร้อยละ 53.39) ปัญหาที่เกิดกับผิวหนัง อาการที่พบบ่อยคือ คันผิวหนัง (ร้อยละ 40.43) และปัญหาที่เกิดกับระบบย่อยอาหารและขับถ่ายพบเพียงอาการคลื่นไส้เท่านั้น (ร้อยละ 8.33)

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในผู้ประกอบการอาชีพหัตถกรรมไม้ระมั่งในขั้นตอนการตกแต่งทำสี เฉพาะในตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และเป็นการศึกษาระยะสั้น มีวิธีการรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียว ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลอัตนัยที่มาจาก การรับรู้และเข้าใจของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งอาจคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากลักษณะของพฤติกรรมและ ปัญหาสุขภาพมีความเป็นพลวัตสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และอาจมีความแตกต่างกับผู้ประกอบ อาชีพเดียวกันในเขตพื้นที่อื่น ดังนั้นการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้อ้างอิงจำเป็นต้องตระหนักใน ข้อจำกัดดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทั้งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีและปัญหา สุขภาพจากการใช้สารเคมีในการทำงานในผู้ประกอบการอาชีพหัตถกรรมไม้ระมั่ง ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสามารถ เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดบริการพยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มผู้ประกอบการ

อาชีพหัตถกรรมไม้มะม่วง ดังนี้

1.1 ให้ข้อมูลข่าวสารทางด้านสุขภาพเกี่ยวกับผลกระทบของการสัมผัสสารเคมีในการทำงานและการดูแลสุขภาพด้วยตนเองเพื่อป้องกันอันตรายจากสารเคมี

1.2 วางแผนจัดโครงการบริการอาชีวอนามัยที่มีเนื้อหาและกระบวนการมุ่งให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพมีความตระหนักรู้ต่อประโยชน์ที่จะได้รับการปฏิบัติ ตามคำแนะนำ โดยให้รายละเอียดของการปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายจากสารเคมีที่ถูกต้องและเน้นถึง การเกิดผลดีของการปฏิบัติในด้านของการป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจากการใช้สารเคมี ในการทำงาน เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพเกิดความรับผิดชอบต่อภาวะสุขภาพของตนเองและเกิด การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้สารเคมีในการทำงานให้ปลอดภัย หรือลดความเสี่ยงจากการสัมผัส ปัจจัยอันตรายในการทำงาน โดยเฉพาะการกำจัดขยะของเสีย และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วน บุคคลที่เหมาะสมและถูกต้อง เป็นต้น

1.3 การเฝ้าระวังสุขภาพและติดตามผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมไม้มะม่วง ที่เกิดปัญหาสุขภาพจากการใช้สารเคมี เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาในระดับรุนแรง สามารถ ให้การช่วยเหลือได้ทันทั่วถึง และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพในปีต่อไป

2. ด้านการบริหารจัดการ ผลงานวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางหรือนโยบายในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการใช้สารเคมี ในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมไม้มะม่วงให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดเก็บ และด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล ซึ่งพบว่ามีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมไม้มะม่วง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมไม้ในพื้นที่อื่นๆด้วย รวมทั้งควรมีการศึกษาในขั้นตอนการทำงานอื่นนอกเหนือจากขั้นตอนการตกแต่งทำสี ดังในการศึกษาครั้งนี้ด้วย เนื่องจากพื้นที่ของขั้นตอนการทำงานอื่นอาจอยู่ในบริเวณเดียวกันหรือ ใกล้เคียงกับขั้นตอนการตกแต่งทำสี ซึ่งผู้ประกอบอาชีพอาจได้รับสัมผัสปัจจัยอันตรายด้านเคมี ได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้อาชีพหัตถกรรมไม้อื่นๆอาจมีการได้รับสัมผัสสารเคมีที่คล้ายคลึงกัน กับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้การศึกษาในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพหัตถกรรมไม้แหล่งอื่นๆ เปรียบเทียบกัน จะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและใช้อ้างอิงต่อไปได้กว้างขึ้น

2. ควรมีการศึกษาติดตามไปข้างหน้า (prospective study) ด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นการเฝ้าระวังปัจจัยอันตรายด้านเคมีที่สำคัญในการทำงาน เพื่อศึกษาติดตามอาการหรือปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีในการทำงาน

3. ควรทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินการเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีในการทำงาน สำหรับผู้ประกอบการอาชีพหัตถกรรมไม้ระแนง เช่น การศึกษารูปแบบการจัดสถานที่ทำงานตามหลักการรักษาสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน (good housekeeping) เพื่อทำให้เกิดความปลอดภัยจากสารเคมีในการทำงานได้ หรือการศึกษาเกี่ยวกับการกำจัดขยะของเสีย และการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลในการป้องกันการสัมผัสสารเคมีในการทำงาน รวมทั้งการศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีในการทำงาน เป็นต้น

4. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สารเคมีในการทำงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมีในการทำงานที่ปลอดภัยได้ต่อไป